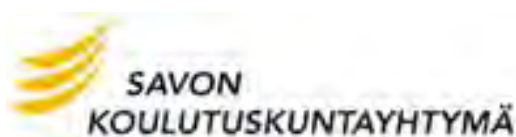

MÖLYMÄEN

yleinen arkkitehtuurikilpailu

16.1.- 8.5.2015

KILPAILUOHJELMA

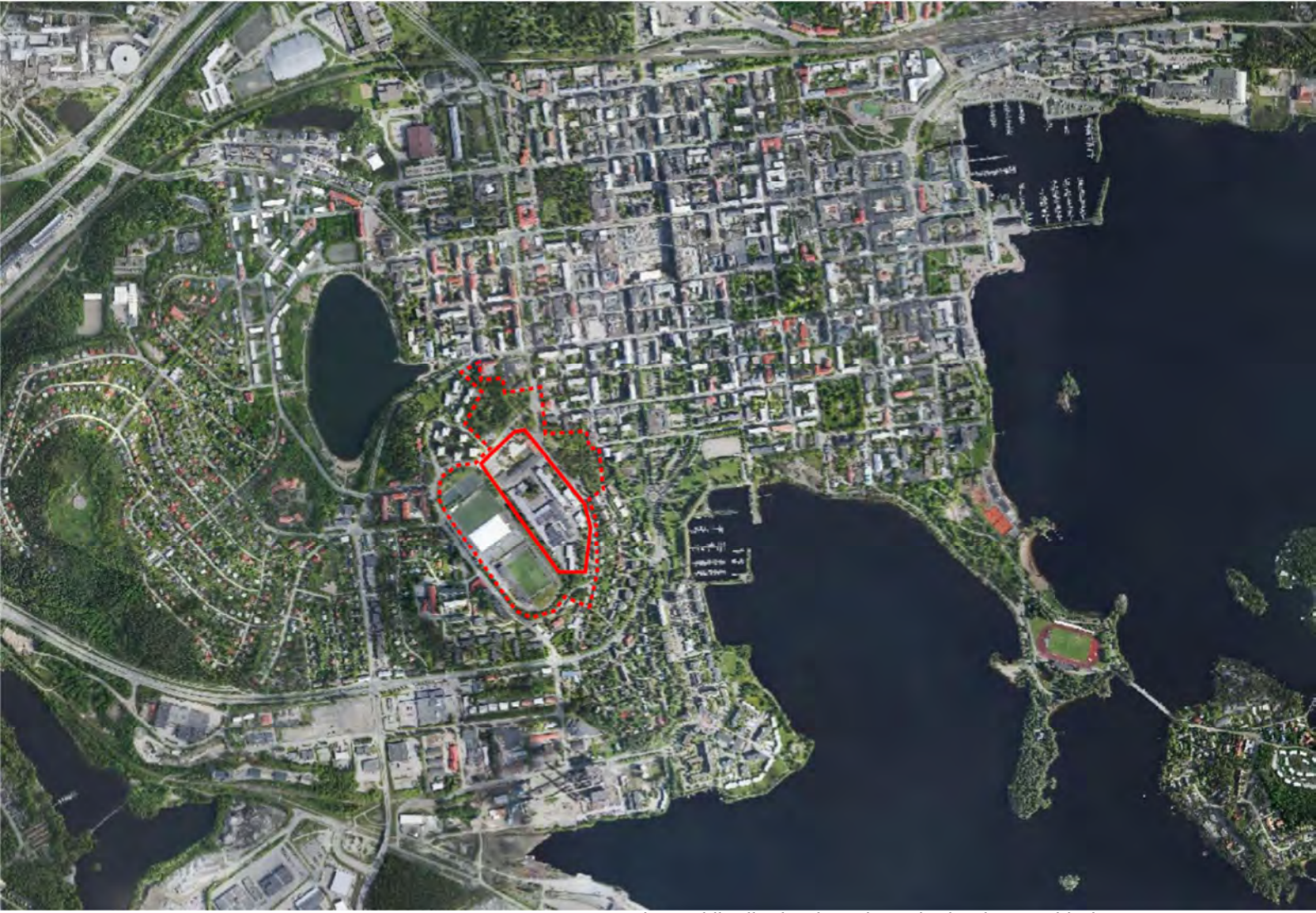

1 Viistokuva Mölymäen alueesta pohjoisen suunnasta kuvattuna

Järjestäjät
Savon koulutuskuntayhtymä
Kuopion Kaupunki

Internetsivut <http://www.kuopio.fi/web/kaavoitus/hankkeet-ja-kilpailut>

Taitto	Pauli Sonninen
Valokuvat	Pauli Sonninen ja Vicente Serra
Viistokuvat	BlomURBEX ja Pictometry

2 Ortokuva, kilpailualue ja tarkastelualue kaupunkirakenteessa

3 Ortokuva, kilpailualue ja tarkastelualue

4 Näkymä Presidentinkadulta

SISÄLLYSLUETTELO

1	KILPAILUKUTSU.....	6
1.1	KILPAILUN JÄRJESTÄJÄT, LUONNE JA TARKOITUS.....	6
1.2	OSANOTTO-OIKEUS.....	6
1.3	PALKINNOT JA LUNASTUKSET	6
1.4	PALKINTOLAUTAKUNTA	7
1.5	KILPAILUOHJELMAN HYVÄKSYMINEN	8
1.6	KILPAILUASIAKIRJOJEN LUOVUTUS JA KÄYTTÖ.....	8
1.7	KILPAILUN AIKATAULU	8
2	KILPAILUTEKNISET TIEDOT	11
2.1	OHJELMA-ASIAKIRJAT	11
2.2	KILPAILUA KOSKEVAT KYSYMYKSET	11
2.3	KILPAILUN RATKAISEMINEN, TULOKSEN JULKISTAMINEN JA NÄYTTEILLEPANO.....	11
2.4	JATKOTOIMENPITEET KILPAILUN SEURAUKSENA	12
2.5	KILPAILUEHDOTUSTEN KÄYTTÖOIKEUS.....	12
2.6	KILPAILUN KIELI	12
2.7	EHDOTUSTEN VAKUUTTAMINEN JA PALAUTUS.....	12
3	KILPAILUTEHTÄVÄ.....	13
3.1	KILPAILUTEHTÄVÄN TAUSTA	13
3.2	KILPAILUALUE JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖ	13
3.2.1	SIJAINTI, LAAJUUS JA MAANOMISTUS	13
3.2.2	KILPAILUALUEEN KAUPUNKIKUVA JA LIITTYMINEN KAUPUNKIRAKENTEeseen	14
3.2.3	VIHERALUEET JA MAISEMA.....	14
3.2.4	NYKYINEN RAKENNUSKANTA.....	15
3.2.5	LIIKENNE JA AUTOPAikkojen JÄRJESTÄMINEN.....	16
3.2.6	MAAPERÄ JA PERUSTAMISOLOSUhteET	18
3.2.7	YHDYSKUNTATEKNIikka	18
3.3	YLEIS- JA ASEMAKAAVA.....	18
3.4	KILPAILUN TAVOITTEET	20
3.5	SUUNNITTELUOHJEET	21
3.5.1	Yleistä.....	21
3.5.2	ASUNNOT JA YHTEISTILAT	21
3.5.3	ULKOTILAT JA PIHA-ALUEET	21
3.5.4	PALVELUT	22
3.5.5	LIIKENNE JA PYSÄKÖINTI.....	22
3.5.6	VIHERALUEET JA KULKUYHTEYDET	23
3.5.7	HULEVEDET	23
3.5.8	Rakennussuojelliset ja kulttuurihistorialliset tavoitteet	23
3.5.9	ENERGIATALOUDELLISUUDEN TAVOITTEET	23
3.6	TOTEUTETTAVUUS	24
3.7	TOTEUTTAMINEN JA HANKKEEN AIKATAULU	24
3.8	KILPAILUEHDOTUSTEN ARVOSTELUPERIAATTEET	24
4	EHDOTUSTEN LAADINTAOHJEET	25
4.1	VAADITTAVAT ASIAKIRJAT JA ESITYSTAPA	25
4.2	KILPAILUSALAISSUUS	26
4.3	KILPAILUEHDOTUSTEN SISÄÄNJÄTTÖ	27

1 KILPAILUKUTSU

1.1 Kilpailun järjestäjät, luonne ja tarkoitus

Kilpailun järjestäjät:

Savon koulutuskuntayhtymä järjestää yhdessä Kuopion kaupungin kanssa **Mölymäen yleisen arkkitehtuurikilpailun**. Käytännön järjestelyistä vastaa Kuopion kaupungin asemakaavoitus yhdessä Savon koulutuskuntayhtymän kanssa.

Kilpailualue:

Oppilaitosten käytössä olevan kilpailualueen muuttaminen asuntoalueeksi on tullut ajankohtaiseksi Savon koulutuskuntayhtymän tehtyä periaatepäätöksen nykyisten toimintojen siirtämisestä Savilahteen.

Kilpailualue sijaitsee keskustan välittömässä läheisyydessä mäellä, josta avautuvat laajat näkymät mm. keskustaan, Puijolle ja Kallavedelle. Kilpailualue on näkyvällä paikalla ja sillä on merkittävä asema Kuopion kaupunkikuvassa.

Tarkastelualueelle saa esittää kilpailualueen lähiympäristön liittymisen kannalta oleellisia toimintoja ja yhteyksiä.

Arkkitehtuurikilpailun tarkoitus:

Tarkoituksena on löytää kilpailualueelle hyvin sopiva ja toimiva arkkitehtonisesti korkea-
tasoinen suunnitelma, jonka pohjalta asemakaavan muutos ja rakentaminen voidaan toteuttaa.

1.2 Osanotto-oikeus

Kilpailuun ovat oikeutettuja osallistumaan yksittäiset henkilöt tai työryhmät, joissa on mukana henkilö, jolla on oikeus harjoittaa arkkitehdin ammattia omassa maassaan.

1.3 Palkinnot ja lunastukset

Palkintoina jaetaan yhteensä 100 000 euroa seuraavasti:

1. palkinto 40 000 €
2. palkinto 28 000 €
3. palkinto 14 000 €

sekä kaksi lunastusta, kumpikin 9 000 €.

Palkinnoille on saatu verovapaus. Palkintolautakunta voi yksimielisellä päätöksellään jakaa palkintoihin varatun summan toisin Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjen osoittamalla tavalla. Lisäksi palkintolautakunta voi jakaa kunniainintoja.

Suomen arkkitehtiliitto perii kilpailusääntöjensä mukaisesti 7 % palkinnoista ja lunastuksista. Palkinnot maksetaan Suomen Arkkitehtiliiton kautta.

1.4 Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluvat:

Kuopion kaupungin nimeäminä:

Pekka Kantanen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja (varalla Jaakko Kosunen, kaupunkirakennelautakunnan jäsen)

Martti Lätti, asemakaavapäällikkö, arkkitehti SAFA

Liisa Kaksonen, kaupunginarkkitehti

Tapio Räsänen, suunnittelujohtaja, arkkitehti SAFA

Mikko Etula, tarkastusarkkitehti

Edellä olevien varalla Juha Romppanen, yleiskaavajohtaja, arkkitehti

Savon koulutuskuntayhtymän nimeäminä:

Ensio Vatanen, yhtymähallituksen puheenjohtaja (varalla Eeva-Liisa Perki-Latvaniemi, yhtymähallituksen varapuheenjohtaja)

Markku Söderström, yhtymähallituksen jäsen (varalla Leila Savolainen, yhtymähallituksen jäsen)

Esa Karvinen, kuntayhtymän johtaja

Ari Orsjoki, kiinteistöjohtaja

Suomen Arkkitehtiliiton nimeäminä:

Tapio Saarelainen, arkkitehti SAFA

Heikki Viiri, arkkitehti SAFA

Asiantuntijat:

Mervi Heiskanen, vs. joukkoliikennepäällikkö, pysäköinti, liikenne- ja kunnallistekniikka

Matti Nikoskelainen, kaupunginpuutarhuri, viher- ja virkistysaluesuunnittelu

Tapio Laaksonen, Yli-intendentti, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, kulttuurihistoria ja rakennussuojelu

Jari Kyllönen, kiinteistöjohtaja, kaupungin maaomaisuus

Erkki Pärjälä, ympäristönsuojelutarkastaja, energia-asiantuntija

Tapani Lehmusaho, rakennuspäällikkö, Savon koulutuskuntayhtymä

Lisäksi asiantuntijoina voidaan kuulla muita palkintolautakunnan erikseen nimeämiä asiantuntijoita ja palkintolautakunta voi halutessaan pyytää ehdotuksista lausuntoja.

Palkintolautakunnan puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Kantanen ja varapuheenjohtajana kaupunkirakennelautakunnan jäsen Jaakko Kosunen.

Palkintolautakunnan jäsenistä ovat Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjen 6 §:n tarkoittamia ammattijäseniä Tapio Saarelainen, Heikki Viiri, Martti Lätti, Liisa Kaksonen, Mikko Etula, Tapio Räsänen ja Juha Romppanen (varalla). Kilpailussa noudatetaan yleisen kilpailun kilpailusääntöjä.

Palkintolautakunnan sihteerinä toimii kaavoitusarkkitehti Pauli Sonninen.

Asiantuntijat ja sihteeri eivät osallistu palkintolautakunnan päätöksentekoon.

1.5 Kilpailuohjelman hyväksyminen

Kilpailussa noudatetaan tätä kilpailuohjelmaa ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä. Kilpailuohjelma liitteineen on kilpailun järjestäjätahojen, palkintolautakunnan sekä Suomen Arkkitehtiliiton kilpailutoimikunnan hyväksymä.

1.6 Kilpailuasiakirjojen luovutus ja käyttö

Kilpailuohjelma ja muu kilpailumateriaali on saatavilla 16.1.2015 lähtien sähköisessä muodossa Kuopion kaupungin internet-sivuilta osoitteessa <http://www.kuopio.fi/web/kaavoitus/hankkeet- ja -kilpailut>

Kilpailuohjelman liitemateriaali on tarkoitettu vain kilpailukäyttöön tässä kilpailussa ja sen mahdollista muuta käytöstä on sovittava erikseen Kuopion kaupungin kanssa.

1.7 Kilpailun aikataulu

Kilpailu alkaa 16.1.2015

Kilpailuinfo ja paikkaan tutustuminen 23.1.2014

Kilpailukysymysten sisäänjättö viimeistään 27.2.2015

Kilpailukysymysten vastaukset viimeistään 12.3.2015

Kilpailu päättyy 8.5.2015

Tulokset julkistetaan syyskuussa 2015

5 Näkymä Valkeisen lammelta kilpailualueelle

6 Näkymä jalkapallokenttäalueelta kilpailualueelle

7 Näkymä Kuopionlahdelta kilpailualueelle

8 Näkymä Puistokadulta kilpailualueelle

2 KILPAILUTEKNISET TIEDOT

2.1 Ohjelma-asiakirjat

Kilpailun internet-sivuilta, <http://www.kuopio.fi/web/kaavoitus/hankkeet- ja -kilpailut> on lisäksi ladattavissa erikseen seuraavat suunnitteluaineistot:

Rakeisuuskartta (dwg, pdf)
 Kantakartta (dwg, pdf)
 Ortokuva (jpg, pdf)
 Viistoilmakuva kilpailualueelta (jpg)
 Valokuvia ja ilmakuvia kilpailualueelta ja ympäristöstä (jpg)
 3d-malli (dwg, plt)
 Laserkeilausaineisto (las)
 Entisen ammattikoulun päärakennuksen piirustukset (pdf)
 Entisen kauppaoppilaitoksen päärakennuksen ja juhlasalin piirustukset (pdf)
 Vesi-, viemäri, hulevesi-, sähkö- ja kaukolämmön sijaintikartat (pdf)
 Leo Kososen analyysi liikenteestä ja palveluista (pdf)
 Rakennushistoriaselvitykset sekä niiden yhteenveto (pdf)
 Korkean rakentamisen selvitys (pdf)
 Tietoa kilpailualueen maaperästä ja kalliosta (pdf)
 Pallokentän alueen viitesuunnitelma (pdf)

2.2 Kilpailua koskevat kysymykset

Kilpailijoilla on mahdollisuus esittää ohjelmaa koskevia kysymyksiä ja pyytää lisäselvityksiä heti kilpailun käynnistyttyä. Kysymykset varustetaan nimimerkillä ja toimitetaan sähköpostilla kilpailun sihteerille: pauli.sonninen@kuopio.fi 27.2.2015 mennessä. Kysymyksiä voi esittää myös kilpailusivulla olevan linkin ”palautepalvelu” kautta nimimerkillä Mölymäki. Vastaukset julkaistaan 12.3.2015 mennessä kilpailun internetsivuilla.

2.3 Kilpailun ratkaiseminen, tuloksen julkistaminen ja näytteillepano

Kilpailun tulos pyritään ratkaisemaan syksyyn 2015 mennessä.

Jokaisesta kilpailuehdotuksesta julkaistaan kilpailuajan päättymisen jälkeen kilpailun verkkosivuilla kaksi kuvaa (yleissuunnitelma ja ilmakuvaseite). Yleisöllä on mahdollisuus kommentoida ehdotuksia ennen palkintolautakunnan ratkaisua.

Arvioinnista laaditaan pöytäkirja, joka sisältää kilpailun yleisarvostelun sekä ehdotuskohtaisen arvioinnin. Palkitut ja lunastetut työt asetetaan näytteille myöhemmin ilmoitettuna ajankohtana.

Kilpailun tulos julkaistaan Arkkitehtiutisissa ja SAFA:n internetsivuilla www.safa.fi sekä myöhemmin Arkkitehtilehden kilpailuliitteessä.

2.4 Jatkotoimenpiteet kilpailun seurauksena

Palkintolautakunta tekee suosituksen jatkotoimenpiteistä kilpailun tuloksen perusteella.

Kaupunki ja Savon koulutuskuntayhtymä pyrkivät alusta saakka toteuttamiskelpoiseen ratkaisuun.

Kilpailualueen asemakaavoitus pyritään käynnistämään välittömästi kilpailun ratkettua. Tavoitteena on, että alueen suunnittelua jatketaan kilpailun voittajan kanssa yleispiirteiseksi kaavarungoksi, jonka perusteella alueen asemakaava laaditaan. Tarvittaessa asemakaavaratkaisussa voidaan ottaa huomioon myös muihin palkittuihin ja lunastettuihin ehdotuksiin sisältyviä ideoita.

Kilpailualueen rakennussuunnittelun on tarkoitus käynnistyä heti asemakaavan valmistuttua. Tavoitteena on, että kilpailualueelle toteutuu yhtenäinen arkkitehtoninen kokonaisuus, joka mahdollistaa samalla taloudellisen toteuttamistavan.

Tarkastelualueille laaditaan vaiheittain erilliset asemakaavat.

2.5 Kilpailuehdotusten käyttöoikeus

Kilpailun järjestäjillä on omistusoikeus palkittuihin ja lunastettuihin kilpailuehdotuksiin. Tekijänoikeus jää ehdotuksen tekijälle. Kilpailun järjestäjät myös varaavat oikeuden käyttää ja julkaista palkittujen ja lunastettujen ehdotusten materiaalia korvauksetta.

Lisäksi SAFA:lla on oikeus käyttää ja luovuttaa palkittujen ja lunastettujen kilpailuehdotusten aineistoa tutkimus- ja julkaisukäyttöön korvauksetta.

Mahdollisen toimeksiannon saaneella suunnittelijalla ja järjestäjällä on oikeus käyttää hyväksi muiden palkittujen tai lunastettujen ehdotusten aiheita ja ideoita tekijänoikeuslain mukaisesti.

Ehdotusasiakirjoihin liittyvien tekijän- ja käyttöoikeuskysymysten osalta noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä.

2.6 Kilpailun kieli

Kilpailuehdotukset ja kilpailun asiakirjat laaditaan suomen kielellä.

2.7 Ehdotusten vakuuttaminen ja palautus

Kilpailun järjestäjä ei vakuuta eikä palauta ehdotuksia.

Kilpailun tuloksen julkistamisen jälkeen palkitsemattomat työt on mahdollista noutaa kilpailun järjestäjältä myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

3 KILPAILUTEHTÄVÄ

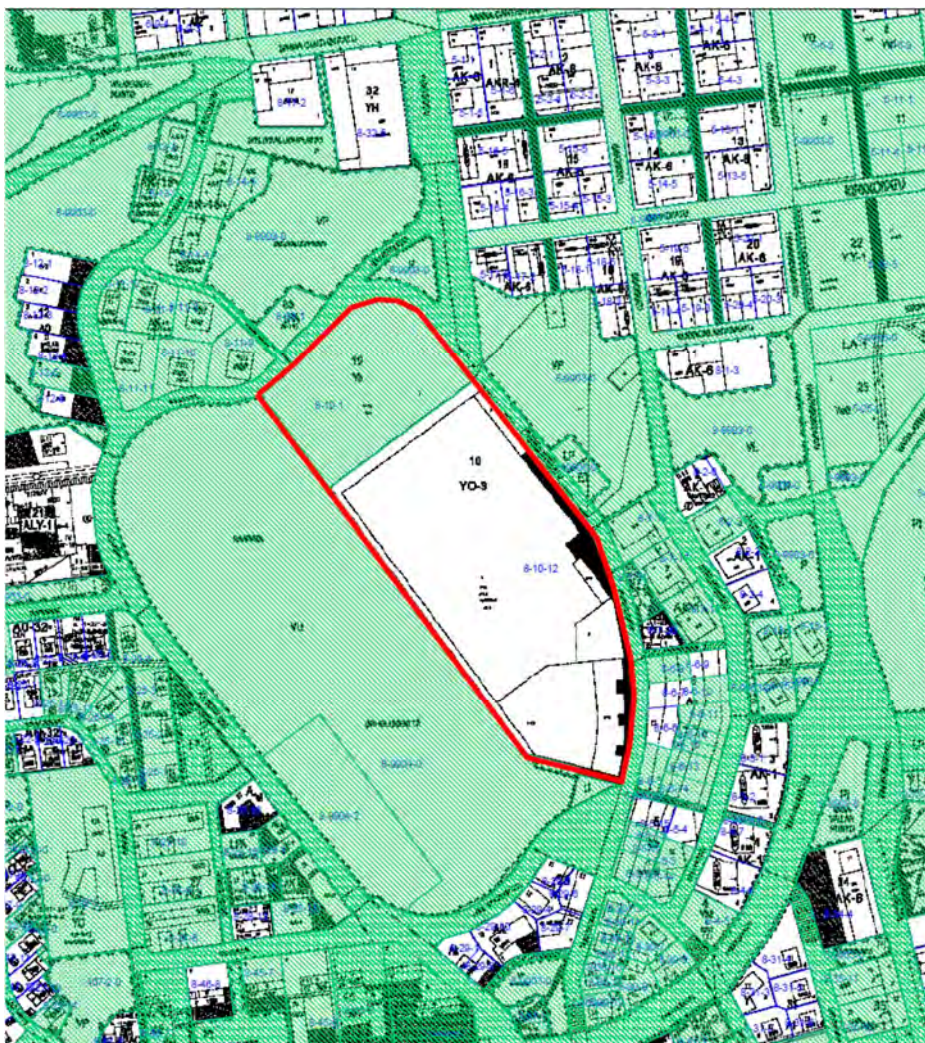
3.1 Kilpailutehtävän tausta

Oppilaitosten käytössä olevan kilpailualueen muuttaminen asuntoalueeksi on tullut ajankohtaiseksi Savon koulutuskuntayhtymän tehtyä periaatepäätöksen nykyisten toimintojen siirtämisestä Savilahteen.

3.2 Kilpailualue ja sen lähiympäristö

3.2.1 Sijainti, laajuus ja maanomistus

Kilpailualue käsittää 8.kaupunginosan (Haapaniemi) korttelin 10. Tontin 297-8-10-12 (YO-3) omistaa Savon koulutuskuntayhtymä, ja sen pinta-ala on 42 346 m². Tontin 297-8-10-1 (YO) omistaa Kuopion kaupunki, sen pinta-ala on 14 510 m². Molemmilla tonteilla on voimassa olevassa asemakaavassa alueenkäytöntehtokkuus e=1.0 (toteutunut e=1.05). Kaupunki omistaa kilpailun tarkastelualueella olevan maan.

9 Kaupungin maanomistus on merkitty kuvassa vihreällä

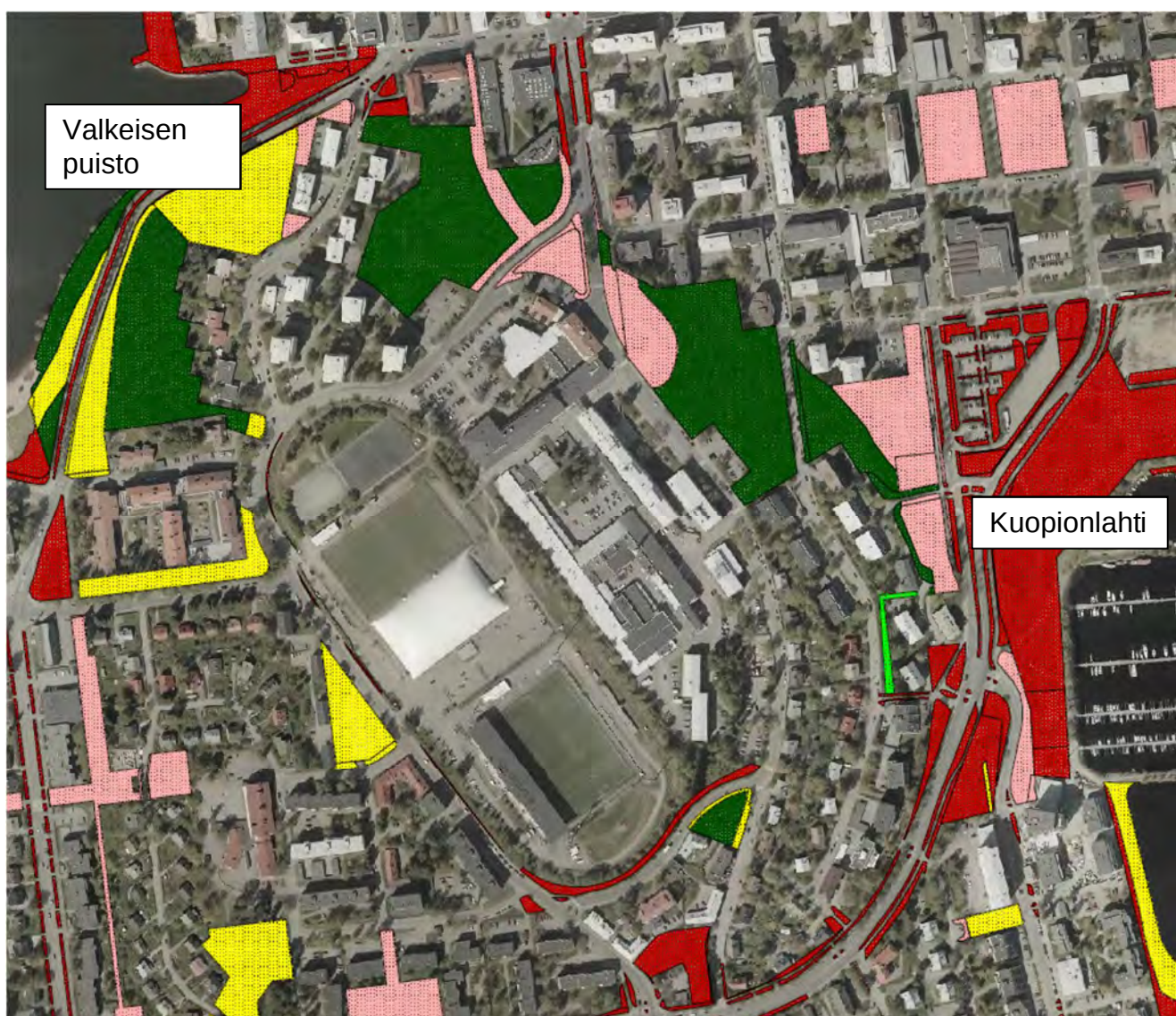
3.2.2 Kilpailualueen kaupunkikuva ja liittyminen kaupunkirakenteeseen

Kilpailualue sijaitsee kaupunkikeskustassa ruutukaavan lounaisreunalla näkyvällä paikalla. Sillä on siten tärkeä asema keskustan kaupunkikuvassa.

3.2.3 Viheralueet ja maisema

Alue liittyy keskustan viheralueverkostoon. Tavoitteena on, että alueelta saadaan muodostumaan yhteydet pääviheralueille, Valkeisen puistoon ja Kuopionlahdelle.

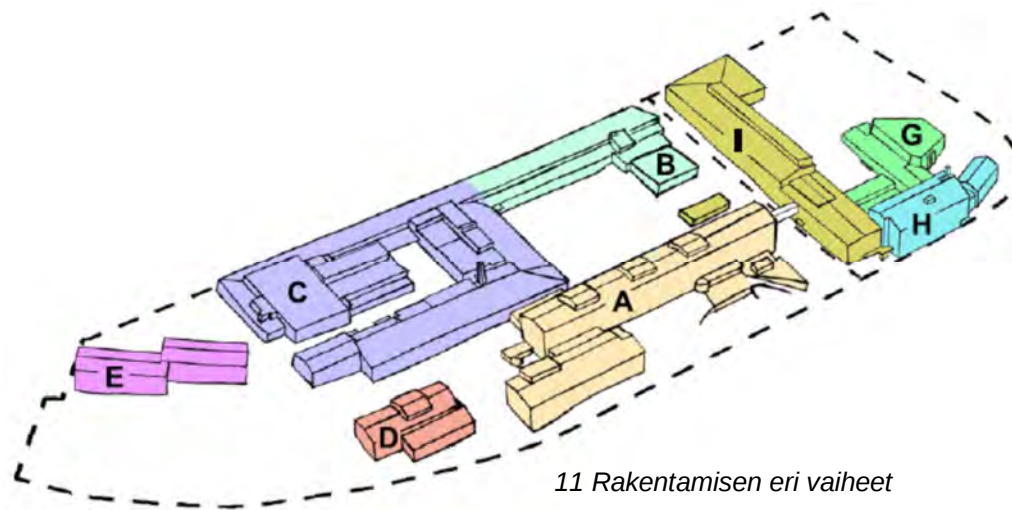
Kuvaan on merkitty suunnittelualuetta ympäröivät viheralueet eri värein. Punaiset ja vaaleanpunaiset alueet ovat rakennettuja viheralueita, keltaiset avoimia viheralueita ja vihreät luonnonvaraisia taajamametsiä.

10 Kilpailualueetta ympäröivät viheralueet

3.2.4 Nykyinen rakennuskanta

Suunnittelualueella ei sijaitse asemakaavassa suojeltaviksi merkittyjä rakennuksia. Kilpailun avulla pyritään ratkaisemaan tulevassa asemakaavassa mahdollisesti suojeltaviksi osoitettavat rakennukset. Vuonna 1959 rakennetun ammattikoulun päärakennus (A) ja kauppaoppilaitoksen vanhin osa (H) nähdään kokonaisuudessa arvokkaimmiksi osiksi.

12 Ammattioppilaitoksen päärakennus (A)

13 Kauppaoppilaitoksen päärakennus (H)

Ammattikoulu on rakennettu arkkitehtuurikilpailun voittaneen ehdotuksen mukaan ja kauppaoppilaitos on suunniteltu kaupunginarkkitehdin johdolla. Molemmat rakennukset edustavat suomalaista modernismia. Rakennuksia on laajennettu ja täydennetty aiemmat rakennusvaiheet säilyttäen. Rakennustekniikka perustuu pääosin käsityövaltaiseen paikalla rakentamiseen. Runkojen kantavat rakenteet ovat erilaisia teräsbetonirakenteita, julkisivut pääosin paikalla muurattuja. Rakennusten historialliset arvot liittyvät maakunnan koulutushistoriaan ja sodanjälkeiseen yhteiskunnalliseen rakennemuutokseen.

Rakennusten tekninen kunto on tyydyttävä. Talotekniset järjestelmät ovat osittain alkuperäisiä. Rakennuksista ei ole ajan tasalla olevaa kuntoarviota, eikä rakennuksista ole tehty kuntotutkimusta. Rakennuksissa esiintyy sisäilmaongelmia ja joitakin tiloja on jouduttu poistamaan käytöstä.

Kilpailualueen rakennettu ympäristö ja rakennukset on kuvattu tarkemmin kilpailun liiteaineiston rakennushistoriallisissa selvityksissä ja piirustuksissa.

3.2.5 Liikenne ja autopaikkojen järjestäminen

Jalankulku, pyöräily ja esteettömyys

Kilpailualue sijaitsee keskustaan nähden alle kilometrin etäisyydellä, joten alue on jalankulkukaupungin ydinaluetta. Jyrkkä rinne kuitenkin vaikeuttaa jalankulkua ja pidentää kulkureittejä. Pääjalankulkuyhteys kilpailualueelta keskustan suuntaan kulkee erillisillä jalkakäytävillä jyrkkää Presidentinkatua pitkin ruutukaavakeskustan lounaiskulmaukseen, josta jalankulkuyhteydet levittäytyvät keskustan alueelle. Lisäksi kilpailualueelta on keskustan eteläosan ja Kuopionlahden suuntaan kolme jyrkkää, osin myös portaikoin ratkaistua, jalankulkuyhteyttä, joilla ei ole talviajan kunnossapitoa. Haapaniemen suuntaan jalankulkuyhteydet ovat hyvät, joskin pääkatuna toimivan Tasavallankadun ylittäminen tasossa on liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallinen.

Kilpailualueelle on nykyisin pyöräily-yhteys keskustan suunnasta Puistokatua ja edelleen Presidentinkatua pitkin. Etelän suunnasta pyöräily-yhteys kilpailualueelle puuttuu, eikä idän ja lännen suunnistakaan ole pyöräily-yhteyksiä. Idän suuntaan pyöräily-yhteyttä ei voida suuren korkeuseron vuoksi toteuttaa, mutta lännen ja etelän suuntiin yhteydet on mahdollista luoda. Tavoitteena on kehittää Presidentinkadulla olevasta jalkakäytävästä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Lisäksi Kaartokadun länsipuolella olevaa kevyen liikenteen väylää jatketaan muuttamalla Kaartokadun luoteispuolella oleva jalkakäytävä yhdistetyksi pyörätieksi ja jalkakäytäväksi. Tavoitteena on muuttaa myös Keihäskadun pohjoispuolella oleva jalkakäytävä kevyen liikenteen väyläksi.

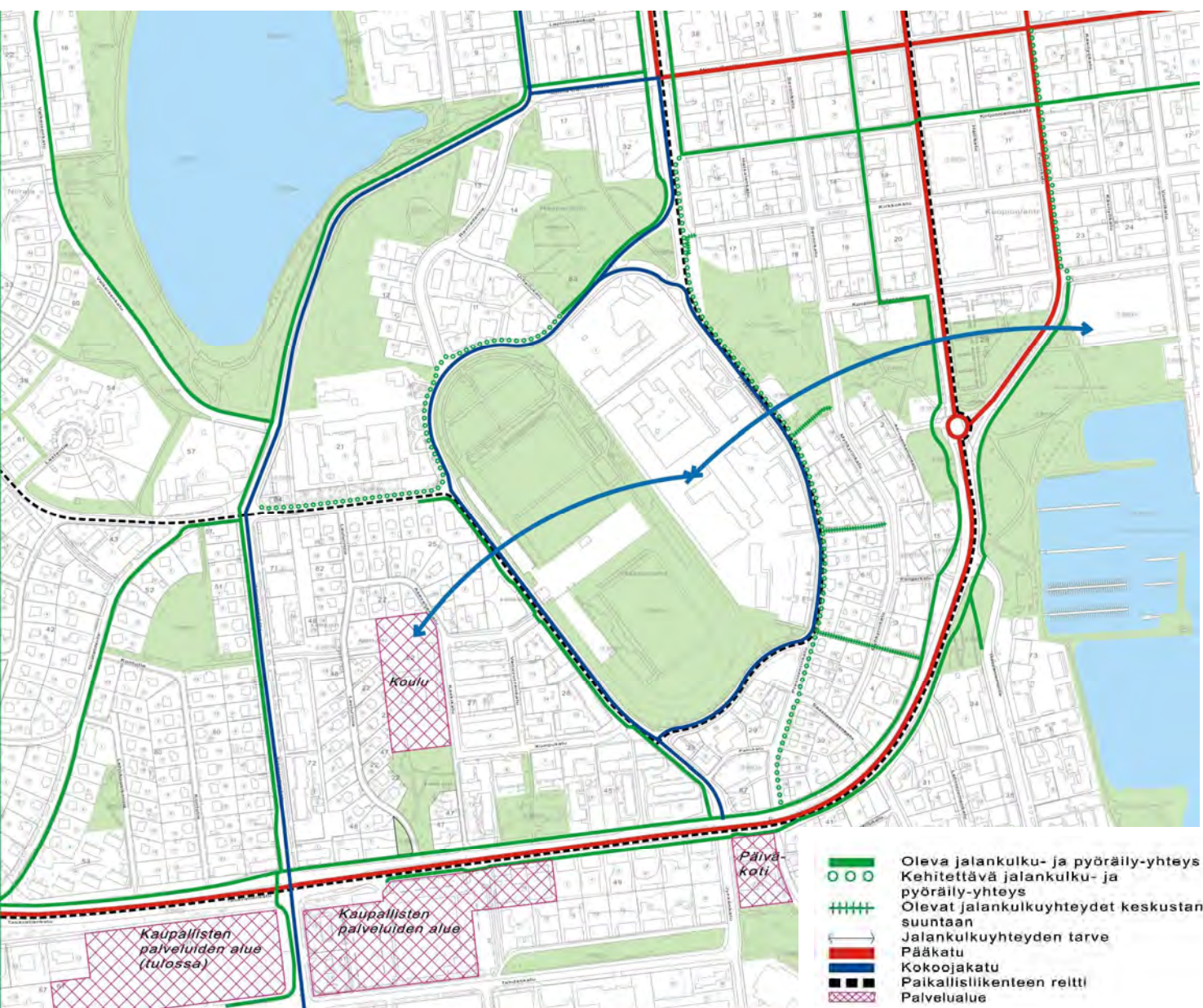
Kilpailualueesta reilun puolen kilometrin päässä olevaan Haapaniemen kaupallisten palvelujen keskittymään on esteettömien jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien luominen helpompaa kehittämällä nykyisiä yhteyksiä.

Joukkoliikenne

Nykyisin alueella on hyvä joukkoliikennetarjonta, koska kilpailualue toimii oppilaitosalueena. Aluetta palvelee useiden paikallisliikenteen linjojen lisäksi monet seutuliikenteen linjat. Maankäytön muuttuessa myös paikallisliikenteen kulkureittiä ja pysäkkien paikkoja tarkistetaan kilpailussa tulleiden ehdotusten perusteella.

Autoliikenne

Kilpailualue ja keskustan urheilualuetta kiertää kokoojakatutasoiset Kaartokatu, Aulis Rytkösen katu ja Presidentinkatu, jotka yhtyvät etelän suunnassa pääkatuna toimivaan Tasavallankatuun ja pohjoisessa pääkatuina toimiviin Puistokatuun ja Minna Canthin katuun. Edellä mainittuihin kokoojakatuihin yhtyy muutamia tonttikatuja. Lisäksi Presidentinkadulla on runsaasti suoria katuliittymiä tonteille. Kaartokadun liikennemäärä kesäaikaan on noin 1 900 ajon/vrk ja Aulis Rytkösen kadun noin 1 200 ajon/vrk.

15 Näkymä Presidentinkadulta Kuopionlahden suuntaan (koilliseen)

3.2.6 Maaperä ja perustamisolosuhteet

Kilpailualueen maaperä ja kallio soveltuvat rakentamiseen. Tarkastelualueella sijaitsevassa jyrkässä pohjoisrinteessä sijaitsee kallioluola, jossa on kaupungin hiekoitusvarasto.

Kilpailualueen maaperä- ja kallioselvitys on kilpailuohjelman internetistä ladattavassa liiteaineistossa.

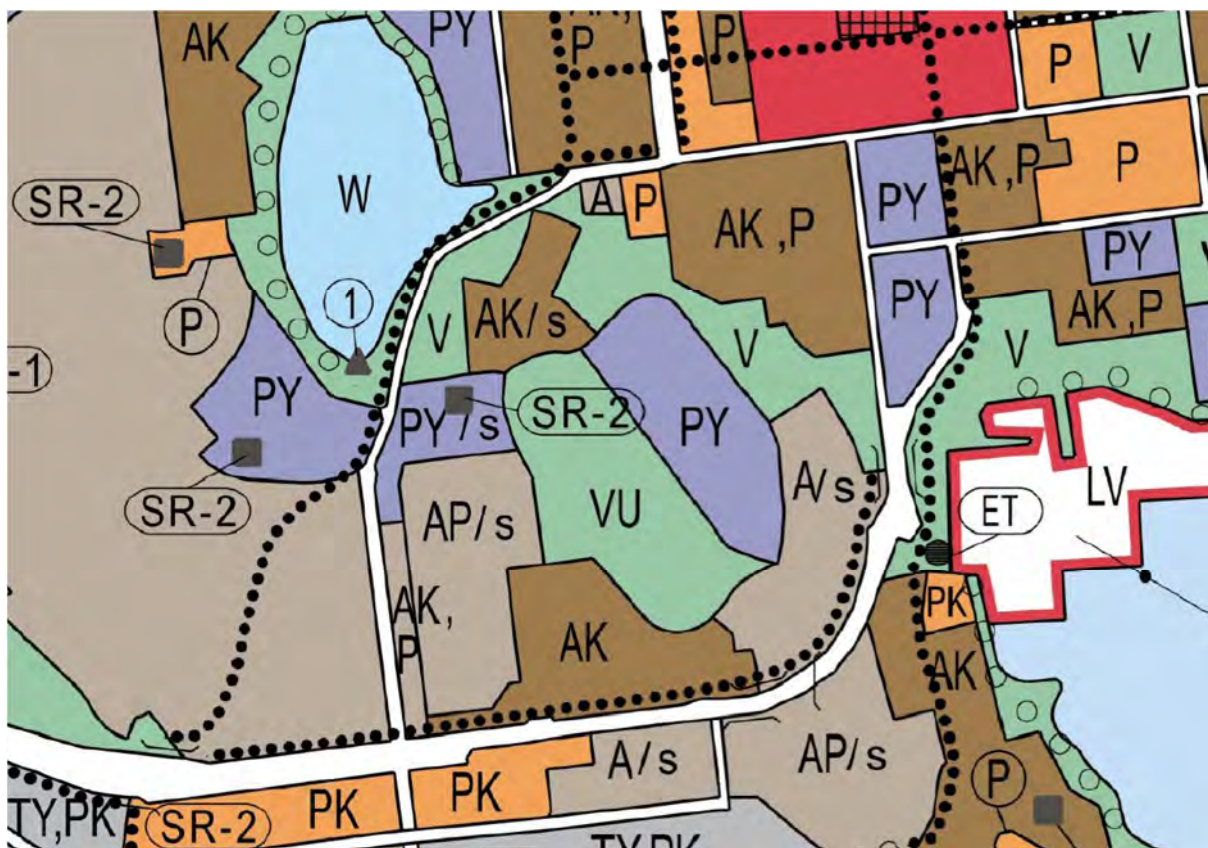
3.2.7 Yhdyskuntatekniikka

Kilpailualue on liitettävissä Presidentinkadulta ja Kaartokadulta kaukolämpöön, vesi-, hulevesi-, viemäri-, sähkö- ja televerkkoihin.

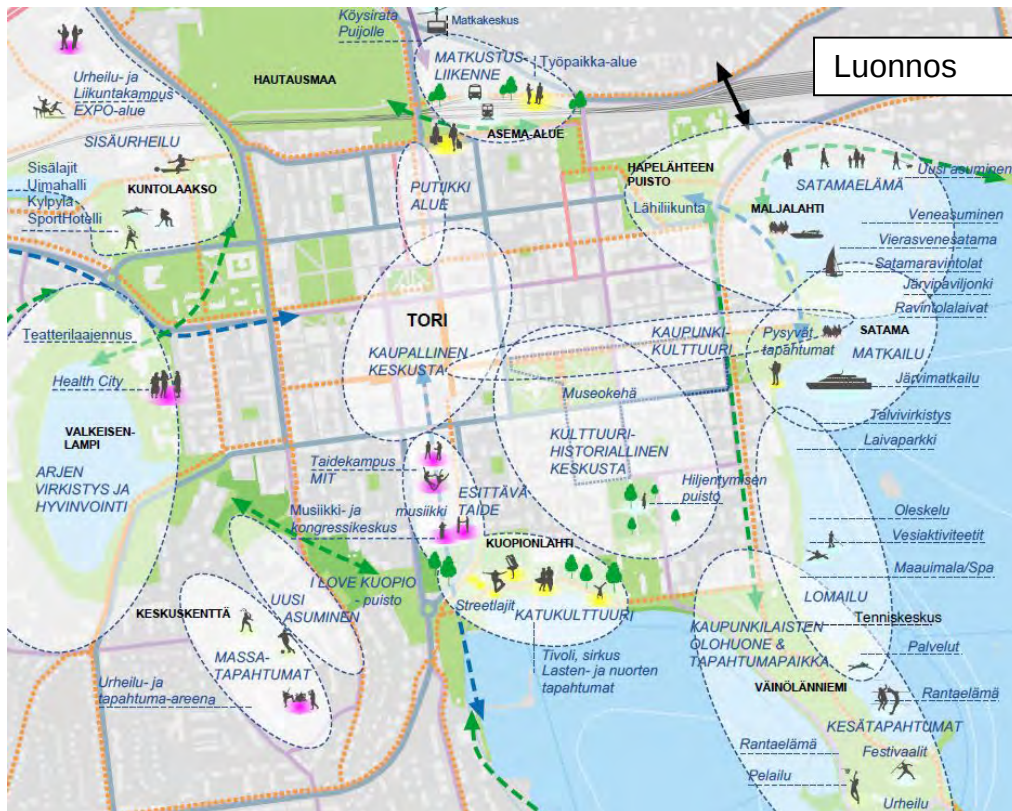
Alueen kaukolämpö-, vesihuolto-, sähkö ja televerkosto on kuvattu kilpailuohjelman internetistä ladattavassa liiteaineistossa.

3.3 Yleis- ja asemakaava

Keskeisen kaupunkialueen yleiskaava on vuodelta 2000. Se on kilpailualueen tavoitteiden näkökulmasta vanhentunut. Keskustan osayleiskaavaa laaditaan parhaillaan. Sen strategisia tavoitteita on kuvattu keskustan Master Plan 2025 luonnoksessa. Siinä kilpailualue on merkitty uudeksi asuinalueeksi ja viereinen keskuskentän pallokenttäalue massatapahtuma-alueeksi. Uusimpien tavoitteiden mukaisesti pallokenttäalueen pohjoisosaan voidaan rakentaa myös asumista. Keskustan osayleiskaava laajennetaan Möllymäkialueelle ja sisältö tarkistetaan kilpailutuloksen perusteella.

16 Ote keskeisen kaupunkialueen yleiskaavasta, jossa kilpailualue on merkitty julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi

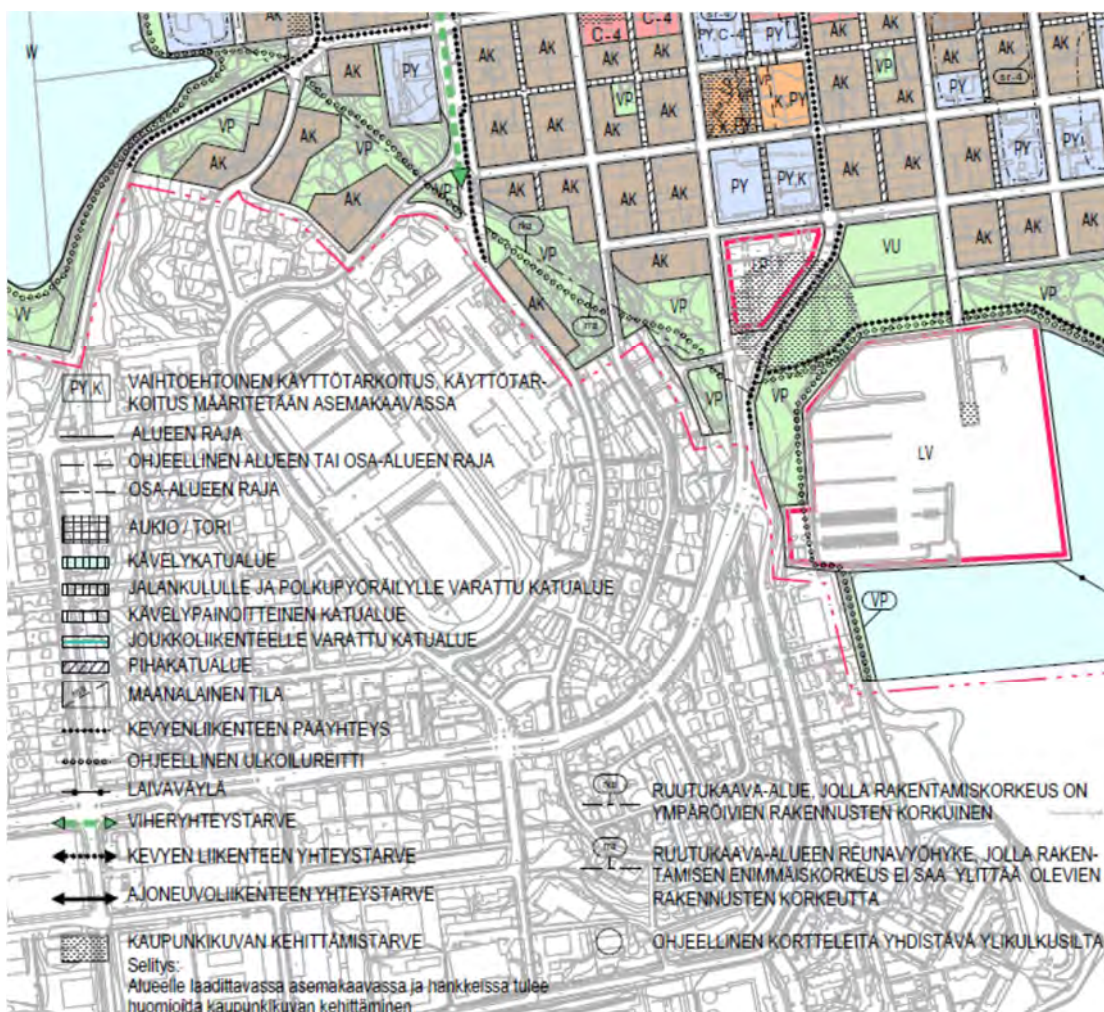
Luonnos

B vyöhyke
RUUTUKAAVA-ALUE
JA VIHDERKEHÄ
Master Plan -suunnitelma
Luonnos 5.9.2012

VETOVOIMAPISTEET
Olevat / Hankkeistut toiminnot
KEHITTÄMISTEEMA
Kehitettävät toiminnot

- Toiminnallinen painopistealue
- Joukkoliikenne
- Ajoneuvoliikenne, pääväylä
- Kävelykatu
- Kävelypainotteinen katu
- Kevyen liikenteen yhteys
- Kehitettävä kevyen liikenteen yhteys
- Kehitettävä viher- tai virkistysyhteys
- Kehitettävä joukkoliikennenyhteys
- Kehitettävä ajoneuvoliikenteen yhteys
- Oleva viheralue
- Uusi/kunnostettava viheralue
- Oleva rakennus

17 Ote keskustan Master Plan 2025 luonnoksesta

18 Ote keskustan osayleiskaavaluonnoksesta

Voimassa oleva asemakaava on vanhentunut, joten esimerkiksi asemakaavassa esitetty rakennusoikeus tai tontin käyttötarkoitus eivät ole ideasuunnitelman ja asemakaavan muutoksen lähtökohta, vaan ne määritellään uudelleen kilpailutuloksen pohjalta. Tulevien rakennusten korkeuden tulee olla sopusoinnussa keskustan ja Mölymäen rakentamisen kanssa. Korkean rakentamisen selvitys on internetistä ladattavassa liiteaineistossa.

19 Ote ajantasaa-asemakaavasta

3.4 Kilpailun tavoitteet

Tavoitteena on löytää kilpailualueelle kaupunkikuvaltaan ja toiminnallisesti korkeatasoinen toteutuskelpoinen suunnitelma, jonka pohjalta asemakaavan muutos ja rakentaminen voidaan toteuttaa energia- ja rakentamistaloudellisesti.

Kilpailualueen arkkitehtuurilta odotetaan yhteyttä ympäristön ominaisluonteeseen ja rakentamipaikan kulttuurihistoriaan. Arkkitehtoniselta idealta odotetaan tämän lisäksi kantavuutta, paikallisuutta ja identiteettiä, jotka välittyvät selkeästi esitetyissä ratkaisuis- sa sekä uudenlaisia innovatiivisia tulevaisuuden asumisratkaisuja kaupunkiasumiseen.

Tarkastelualueelle voidaan esittää kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen yhteyksiä tai muita kilpailualueen liittymisen kannalta olevia oleellisia toimintoja.

3.5 Suunnitteluohjeet

3.5.1 Yleistä

Vanhojen rakennusten säilyttäminen tai purkaminen on kilpailijan itse valitsema lähtökohta ja ratkaisu tulee perustella esimerkiksi kaupunkikuvallisin, ekologisin tms. perustein.

Korttelin nykyinen tonttijako ei ole kilpailijoita sitova.

Kilpailualue sijaitsee näkyvällä paikalla, jossa myös alueen korkeuserot asettavat omat suunnittelulliset haasteensa niin kaupunkikuvaan kuin esteettömyydellekin.

Tarkastelualueelle voi esittää kilpailussa lähinnä toimintoja ja yhteyksiä. Jatkosuunnittelun lähtökohtana on tämän kilpailun tuloksena syntyvän maankäyttöratkaisun ja muiden suunnitelmien yhteensovittaminen. Viereiselle pallokenttäalueelle on tehty lehdistössäkin esitetty alustava visio rakentamisesta. Tästä viitesuunnitelmasta (ks. liite pallokentän alueen viitesuunnitelma) ei ole tehty päätöksiä, joten se ei vaikuta kilpailualueen suunnitteluun.

3.5.2 Asunnot ja yhteistilat

Asunnot:

Kilpailijan toivotaan tutkivan paikkaan luontevasti sopivia asumisen malleja. Huoneistojakaumassa tulee pyrkiä monipuolisuuteen. Asuntojen tulee olla esteettömiä ja kaikille asukasryhmille soveltuvia.

Kerrosalamäärätavoite kilpailualueelle on 100 000 – 125 000 m². Kerrosalasta on mahdollista perustellusti poiketa. Ratkaisuja arvioidaan kaupunkikuvallisin ja toiminnallisin perustein.

Yhteistilat:

Asunnoille tulee varata riittävät yhteistilat.

Asunnoille tulee toteuttaa asuntokohtaista varastotilaa vähintään 4 % asunnon huoneistoalasta.

Väestönsuojatilat on mahdollista ratkaista keskitetysti, tonttien yhteisenä yhteisväestönsuojaratkaisuna tai pienempinä yksiköinä omilla tonteilla.

3.5.3 Ulkotilat ja piha-alueet

Pihamaan tulee olla käyttökelpoinen, terveellinen, turvallinen ja viihtyisä.

Asuinrakennusten yhteyteen tulee järjestää ulkotilaa leikkipaikkoja ja oleskelua varten vähintään 0,15 m² jokaista asuinhuoneiston neliometriä kohti.

Kilpailutöissä tulee esittää piha-alueiden toiminnot kuten leikkialueet, oleskelualueet, kulkuväylät ja istutukset. Myös huolto- ja kunnossapito, pelastustiet ja pelastusautojen vaatimat tilat (nostoauto) sekä lumensäilytyspaikat tulee huomioida.

Tavoitteena on tukea yhteisöllisyyttä esimerkiksi yhteisten piha-, oleskelu-, leikkialueen tai sisäisen jalankulkuraitin avulla.

3.5.4 Palvelut

Kilpailualueelle voidaan sijoittaa asuinrakentamisen lisäksi palveluja. Keskustassa ja Tasavallankadun varrella on mahdollistettu kaupan suuryksiköiden rakentaminen, joten kilpailu- tai tarkastelualueelle ei ole perusteltua osoittaa suuria vähittäiskaupan liiketiloja, vaan lähinnä alueen nykyistä käyttöä eli jalkapallotoimintaa tukevia palveluja. Alueesta on mahdollista muodostaa myös oma kaupunginosa, joka tarjoaisi silloin riittävän väestöpohjan omalle lähikaupalle.

3.5.5 Liikenne ja pysäköinti

Asuinalueen liikenne- ja pysäköintiratkaisun esittäminen on osa suunnittelutehtävää. Suunnitelmissa tulee osoittaa alueen sisäiset jalankulku- ja pyöräilyjärjestelyt sekä niiden liittyminen olemassa oleviin ja suunniteltuihin yhteyksiin.

Kilpailu- ja tarkastelualueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon ruutukaavakeskustan eteläosan ja Haapaniemenkoulun välisen jalankulkuyhteyden mahdollistaminen. Lisäksi suunnitelmissa tulee esittää tarvittavien joukkoliikenteen pysäkkien sijainnit. Kilpailijat voivat myös esittää joukkoliikennereitteihin muutosta, joka tukee esitettyä ratkaisua.

Kilpailualueelle suuntautuva moottoriajoneuvoliikenne johdetaan Kaartokadun, Aulis Rytkösen kadun ja Presidentinkadun kautta.

Autopaikkojen järjestäminen

Autopaikkojen järjestämisessä noudatetaan seuraavia paikoitusnormikäytäntöjä:

1 ap/75 k-m² (asunnot)

1 ap/60 k-m² (liike-, toimisto- ja niihin verrattavat tilat)

1 ap/100 k-m² (huvi- ja viihdetoiminta)

1 ppp/60 k-m² (polkupyöräpaikat, liike-, toimisto- ja niihin verrattavat tilat)

2 ppp/1as (kaksi polkupyöräpaikkaa yhtä asuntoa kohden ja vähintään puolet paikoista tulee olla katetussa tilassa)

Autopaikat voi toteuttaa pääasiassa keskitettynä, rakenteellisena ratkaisuna kallioluolaan, pysäköintikannen alle tai pysäköintitaloon. Kilpailijoiden tulee esittää suunnitelmat pysäköintipaikkojen sijoittamisesta ja ajojärjestelyt niille. Ajouramppien ja -luiskien sijoittamisessa tulee huomioida kaupunkikuvan lisäksi myös toiminnallisuus ja liikenneturvalisuus. Olemassa olevan maaston korkeuseroja kannattaa pyrkiä hyödyntämään. Suunnitelmissa on esitettävä laskelmat sekä polkupyörien että autojen pysäköintipaikkojen määrästä.

3.5.6 Viheralueet ja kulkuyhteydet

Keskusta-alueen Master Planissa 2025 on osoitettu kehitettävä viher- tai virkistysyhteys Valkeisen lammen ja Kuopionlahden pääviheralueiden välille.

Näiden pääviheralueiden välille etsitään johdonmukaista kulkuyhteyttä.

3.5.7 Hulevedet

Hulevedet tulee ensisijaisesti käsitellä kilpailualueella. Ratkaisuna voi olla erilaiset imeyttämisen- ja viivyttämistekniikat. Hulevesiä ei saa johtaa kilpailualueen ulkopuolelle avo-ojien kautta. Kattovesiä voi hyödyntää viherrakentamisen osana.

3.5.8 Rakennussuojelulliset ja kulttuurihistorialliset tavoitteet

Suunnittelutyöhön sisältyy vanhojen arvokkaimpien rakennusosien säilyttämisedellytysten tutkiminen osana tulevaa pääasiallista alueen asuinkäyttöä. Kilpailijoilta edellytetään hyvin perusteltua selvitystä. Selvitysten avulla pyritään ratkaisemaan tulevassa asemakaavassa mahdollisesti suojeltaviksi osoitettavat rakennukset.

Taideteokset pyritään säilyttämään alueella joko nykyisissä paikoissaan tai uudelleen sijoitettuna taiteilijan tai muun tekijänoikeuden haltijan kanssa sovittavalla tavalla, tekijänoikeuslain mukaisesti. Tarvittaessa asiantuntijana voi toimia Kuopion taidemuseo.

Betoniteos ”Rakentuva ja toimiva maailma” ammattikoulun edustalla on kuvanveistäjä Heikki Häiväojan (s. 1929) tekemä. Ammattikoulun juhlasalin seinällä on Väinö Lätin (1919 - 2012) teos ”Myötätuuli”.

20 Rakentuva ja toimiva maailma

21 Myötätuuli

3.5.9 Energiataloudellisuuden tavoitteet

Rakennusten energiatehokkuudesta annetun ympäristöministeriön 19.8.2014 asetuksen mukaan kaikkien uusien rakennusten tulee olla lähes nollaenergiaratkaisuja 31.12.2020 mennessä. Muutos ei koske olemassa olevia rakennuksia, joiden käyttötarkoitus muuttuu. Ehdotusten arvostelussa painotetaan ekotehokkuutta ja kestävä rakentamisen periaatteita. Kohde suunnitellaan voimassa olevien energiamääräysten mukaisesti. Rakennukset on mahdollista kytkeä kaukolämpö- ja sähköverkkoon.

Rakennusten muodolla, tilojen suuntaamisella ja aukotuksella voidaan vaikuttaa rakennusten energiatalouteen. Suunnitelmassa voidaan esittää ratkaisuja paikallisen uusiutu-

van energian hyödyntämiseksi, rakennusten jäähdytystarpeen vähentämiseksi ja laadukkaan sisäilmaston takaamiseksi. Luonnonvaloa tulee hyödyntää tilojen valaistuksessa mahdollisimman hyvin, koska rakennukset tulevat sijaitsemaan poikkeuksellisen varjostamattomalla paikalla. Päämateriaalien hiilijalanjälki rakennusten elinkaaren aikana ja muut ekologista kestävyyttä tukevat ratkaisut huomioidaan arvostelussa.

Kilpailussa voidaan esittää paikkaan sopivia ekotehokkuutta parantavia ratkaisuja energian kulutukseen ja tuottamiseen, hulevesien käsittelyyn, vihertehokkuuteen ja liikenteeseen.

3.6 Toteutettavuus

Kilpailuehdotuksessa esitettyjen ratkaisujen tulee olla teknisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia. Ehdotus tulee olla toteutettavissa vaiheittain. Rakentamisen vaiheistus tulee kuvata selostuksessa.

Tavoitteena on sekä asemakaavoituksen että rakennussuunnittelun käynnistyminen välittömästi kilpailun päätyttyä.

3.7 Toteuttaminen ja hankkeen aikataulu

Rakentaminen voidaan aloittaa arviolta vuonna 2017 asemakaavan muutosehdotuksen tultua voimaan. Asemakaavan muutosehdotuksen voimaantulon lisäksi kilpailualueella (Presidentinkatu 1-3) rakentaminen edellyttää, että Savon koulutuskuntayhtymä luopuu kiinteistön käytöstä siten, että vaiheittain toteuttaminen on mahdollista.

3.8 Kilpailuehdotusten arvosteluperusteet

Keskeisenä ehdotusten arvosteluperusteena on, kuinka hyvin ehdotuksessa toteutuvat tässä kilpailuohjelmassa esitetyt tavoitteet.

Arvostelussa kiinnitetään erityistä huomiota ehdotusten liittymiseen ympäröivään kaupunkikuvaan, arkkitehtoniseen ideaan ja laatuun, rakennusten ja asumis- ja tilaratkaisujen toimivuuteen, omaleimaisuuteen ja monipuolisuuteen, pihojen ja liikenteen toimivaan järjestämiseen ja liittymiseen ympäristöön, ekologisuuteen, toteuttamiskelpoisuuteen ja vaiheittain toteutettavuuteen.

Arvostelussa tullaan painottamaan ratkaisun yleistä laatua. Kokonaisuuden laatua ja toimivuutta pidetään tärkeämpänä kuin yksityiskohtien virheettömyyttä.

4 EHDOTUSTEN LAADINTAOHJEET

4.1 Vaadittavat asiakirjat ja esitystapa

Piirustukset tulee kiinnittää A1-kokoisille pystysuuntaisille (594 mm x 840 mm) jäykille alustoille. Alustojen enimmäismäärä on 5 kpl. Piirustusten tulee olla julkaisukelpoisia ja käsittelynkestäviä.

Kilpailuehdotusten yleissuunnitelma ja havaintokuvat ovat osa asemakaavan valmisteluaineistoa, joka asetetaan julkisesti nähtäville asemakaavan valmisteluvaiheen kuulemisessa.

Vaadittavat piirustukset ja muu aineisto:

1. Rakeisuuskartta 1:10 000

Rakeisuus esitetään rakeisuuskarttapohjassa.

2. Yleissuunnitelma kilpailualueen ja tarkastelualueen liittymisestä kaupunkirakenteeseen 1:1 000

Kuvataan maankäytön pääpiirteet, viheralueet, eri liikennemuotojen reitit ja pysäkit, kerrosluvut ja kerrosalat, rakennusten varjot, kun auringonvalo tulee 45 asteen kulmassa lounaasta, pysäköintialueet. Yleiskuva esitetään ortokuvassa.

3. Korttelisuunnitelmat 1:500

Laaditaan kahdesta keskeisestä korttelista. Siinä esitetään maantasokeroksen ja yhden asuinkerroksen pohjapiirros käyttötarkoituksineen, piha-alueet kulkuväylineen, huoltoliikenteen reitit, oleskelu- ja leikkialueet, liikuntaesteteiden poistamiseen tarvittavat järjestelyt, aidat, rakennelmat, rakenteet, puusto ja istutukset sekä suunnitelman kannalta oleelliset julkisivut tai leikkaukset. Mikäli kilpailija säilyttää vanhoja rakennuksia, toisen korttelisuunnitelman tulee olla säilyttävän rakennuksen kohdalta. Asuinkerroksesta esitetään porrashuoneiden ja asuntojen sijoittuminen, käytävät, yhteistilat ja asuntojen avautumissuunnat.

4. Katujulkisivut ja alueleikkaus 1:1 000

Silhuetit / aluejulkisivut Presidentinkadulle pohjoiseen ja Kaartokadulle länteen sekä vähintään yksi suunnitelman mittakaavaa havainnollistavaa alueleikkausta kilpailualueelta. Leikkausviivat esitetään asemapiirroksessa ja korttelipohjissa.

5. Pysäköintikaavio 1:2 000

Esitetään kaavio pysäköintipaikkojen sijoittamisesta ja niiden ajojärjestelyistä sekä pysäköintipaikkamäärät.

6. Ilmakuvasovite

Perspektiivikuva kilpailualueesta.

7. Muu materiaali

Kilpailija voi lisäksi esittää kilpailuehdotusta havainnollistavaa aineistoa.

8. Pienennökset

Ehdotuksen yhteydessä on jätettävä kopiokelpoiset pienennökset A3-koossa.

9. Selostus

Selostuksessa esitetään ratkaisun arkkitehtoniset, toiminnalliset, tekniset ja ympäristönäkökohtiin liittyvät ratkaisuperiaatteet sekä rakentamisen vaiheistus.

Kilpailija myös selvittää, voidaanko ammattikoulun päärakennus ja kauppaoppilaitoksen vanhin osa juhlasaleineen säilyttää ja muuttaa kaupunkikuvalisesti, toiminnallisesti ja alueen kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla kannattavasti asunnoiksi tai mahdollisesti johonkin muuhun realistiseen käyttöön. Tämän selvityksen perusteella kukin kilpailija ratkaisee, esittääkö osittain säilyttävän vai kokonaan uudisrakentamisvaihtoehdon. Ratkaisu tulee perustella selostuksessa tekstinä, luonnosten, kaavioiden tai muun havainnollistavan tavan avulla.

A4-kokoinen selostus toimitetaan kahtena kappaleena, joista toinen selostusteksti tulee liittää osaksi planssia ja toinen toimitetaan irtolehtinä.

10. PDF-dokumentit

Ehdotuksen yhteydessä on jätettävä muistitikku, jossa planssit ovat pienennettyinä A3-kokoon. Pdf-tiedoston koko saa olla enintään 10 Mt.

Lisäksi muistitikulle tallennetaan omana tiedostonaan yleissuunnitelma ja ilmakuviasovite, jotka asetetaan kilpailun päättymisen jälkeen kilpailun verkkosivulle yleisön kommentoitavaksi.

Tiedostoista on poistettava kaikki tekijän tunnistetiedot.

4.2 Kilpailusalaisuus

Kilpailun on salainen. Kilpailuehdotuksen jokainen asiakirja on varustettava kilpailijan valitsemalla nimimerkillä. Tiedostojen nimistä on myös käytävä ilmi ehdotuksen nimimerkki.

Kilpailuehdotuksen mukana on jätettävä suljettu, läpinäkymätön, nimimerkillä varustettu kirjekuori, joka sisältää kilpailuehdotuksen laatineiden suunnittelijoiden nimet, toimistojen nimet ja yhteystiedot (yhteyshenkilön nimi, postiosoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite) sekä tekijänoikeuden haltijan / haltijoiden nimet.

Kilpailun sihteeri huolehtii kilpailusalaisuuden säilymisestä kilpailutöiden vastaanottamisen yhteydessä siten, että lähetyksen päällä olevat mahdolliset lähettäjä tiedot eivät tule palkintolautakunnan tietoon. Kaupunki noudattaa asiakirjojen julkisuuden osalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

Palkitsematta tai lunastamatta jääneet ehdotukset voi noutaa kilpailutuloksen ratkettua myöhemmin ilmoitettavana aikana.

4.3 Kilpailuehdotusten sisäänjätö

Kilpailu päättyy perjantaina 8.5.2015.

Kilpailuehdotukset on jätettävä klo 15.00 mennessä osoitteeseen

Kuopion kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue / Asemakaavoitus
Suokatu 42 A, Kuopio

tai jätettävä todistettavasti postin tai muun kuljetuslaitoksen toimitettavaksi saman päivän aikana osoitteeseen:

Kuopion kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue / Asemakaavoitus
PL 1097
70111 Kuopio

Lähetyksen päälle merkintä "Mölymäen yleinen arkkitehtuurikilpailu"

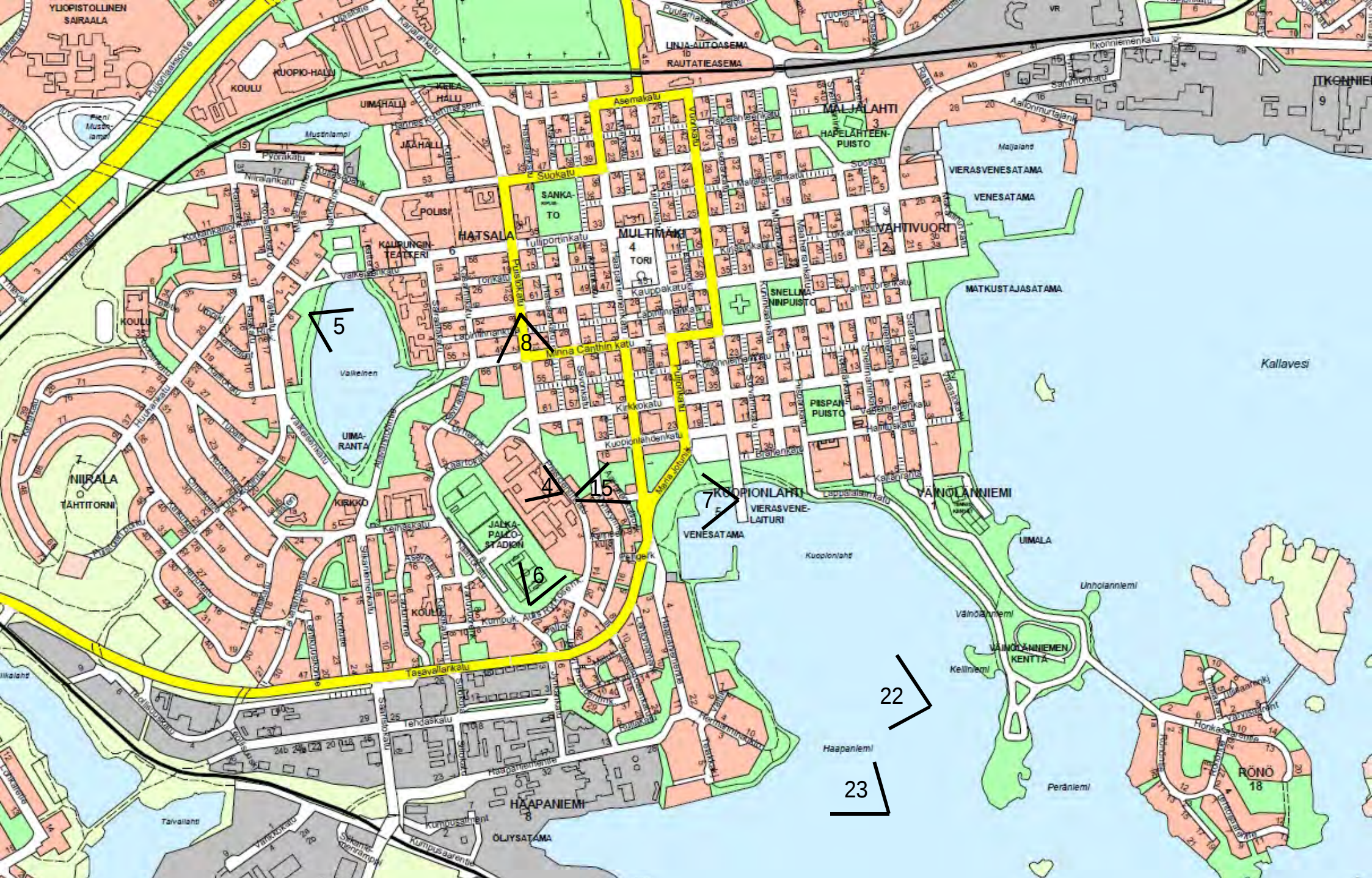
Myöhemmin toimitettuja ehdotuksia tai niiden osia ei oteta mukaan kilpailuun.

Palkintolautakunnalla on oikeus hylätä kilpailuehdotukset, mikäli ne eivät täytä kilpailuohjelman vaatimuksia.

Palkintolautakunta

22 - 23 Näkymiä Kallavedeltä

Opaskartta ja valokuvauspaikat

Pohjakartta sekä kilpailu- ja tarkastelualueen rajaus 1:5000